

Slakteribaserat övervakningsprogram för smittsamma sjukdomar hos får

Bakgrund

Sjukdomsövervakningen för djurslagen gris och nöt baserar sig till stor del på serologiska prover som tas ut vid slakt. Detta är ett väldigt effektivt sätt för provuttag med nationell täckning. Idag finns inget motsvarande system för djurslaget får. Målet med projektet har varit att utreda förutsättningarna för att utveckla ett system för att ta ut övervakningsprover för smittsamma sjukdomar hos får via slakterierna. Ett sådant system skulle förbättra sjukdomsövervakningen för får i Sverige. Utvecklingen skulle även kunna omfatta en modernisering av systemet för provtagning av grisar i samband med slakt.

Resultat

- Vi har genomlyst befintliga system för nöt och gris.
- Vi har haft dialog med slakteriföretag kring upplägg för provuttag samt tekniska lösningar för IT-stöd.
- Ett förslag på digitalt system för gris och får har tagits fram och kommunicerats med Jordbruksverket.
- Besök har genomförts på slakteri för att studera praktiska rutiner kring provuttag. Provuttag för får är genomförbart som blodprovtagning i samband med avblodning. Provuttaget för gris skulle kunna förenklas och förbättras om det var möjligt att övergå till analys av köttsaft (insamling av muskelprover).
- Vi har varit med i dialogen med myndigheterna kring en översyn av hela systemet för sjukdomsövervakning via prover på slakteri ("SAMSS 2.0").

Diskussion

En förutsättning för att ett nationellt program för sjukdomskontroll eller sjukdomsövervakning är att vi har provtagningsmodeller som kan bekräfta frihet eller fastslå en god status för den sjukdom som programmet avser. Genom ett nationellt system för provbeställning och provuttag på slakteri för både gris och får skulle både styrning och uppföljning av prover kunna ske på ett mer ändamålsenligt sätt. Det återstår arbete både på det nationella planet och i de praktiska rutinerna på de enskilda slakterierna innan ett nytt system kan beslutas och driftsättas.